

EXPOSÉ BIBLIOGRAPHIQUE

Archives (sources non publiées)

Archives tchèques

Archives de l'Académie des sciences de la République tchèque (Prague)

- fonds personnels de Ferdinand Špíšek 1950–1965 – Mémoires, souvenirs.

Archives du Musée de la littérature tchèque (LAPNP, Prague)

- fonds des Rapports annuels des écoles secondaires (Výroční zprávy středních škol) 1820–1950 :
- Prague : Le Lycée Académique (Akademické gymnázium) 1820–1948, L'Université tchèque (Česká universita) 1901–1919, L'Académie de Commerce tchéco-slave (Československá akademie obchodní) 1874–1940, Le Lycée et lycée féminins de Královské Vinohrady (Dívčí lyceum a gymnázium na Královských Vinohradech) 1908–1938, Le Lycée Technique Français 1924–1948, Le Lycée technique féminin „Krásnohorská“ (Městské reálné gymnázium dívčí „Krásnohorská“) 1917–1939, L'École technique de la rue Ječná (Reálka – Ječná) 1853–1948, Le Lycée technique de la rue Křemencova (Reálné gymnázium Křemencova) 1875–1939, Le Lycée technique réformé de Dejvice (Stát. ref. reál. gymnázium Dejvice) 1928–1938, L'École Supérieure de Jeunes Filles de la rue Vodičkova de Prague (Vyšší dívčí škola hlavního města Prahy ve Vodičkově ulici) 1886–1948
- Pardubice : L'École technique tchèque (Česká reálka) 1886
- Olomouc : L'École technique tchèque (Česká reálka) 1911–1914

Archives du Pays à Opava, Archives de district d'Olomouc (Olomouc)

- fonds M 5–26 Le Lycée slave (Slovanské gymnasium) I. 1867–1953 (1994)
- fonds A 3268, Rapports annuels du Lycée slave (Výroční zprávy Slovanského gymnázia) 1873–1938
- fonds M 5–28, Le Lycée de M. Polívka (Polívkovo gymnázium) d'Olomouc 1902–1951
- fonds M 5–30, Le Lycée technique féminin (Státní dívčí reálné gymnázium) d'Olomouc 1919–1949 (1956)
- fonds M 5–77, L'École secondaire à douze/onze classes d'Olomouc (Dvanáctiletá/Jedenáctiletá střední škola v Olomouci), tř. J. z Poděbrad 1953–1961/62
- fonds M 5–156, l'École secondaire d'enseignement général rue Jiří de Poděbrady (SVVŠ tř. Jiřího z Poděbrad), Olomouc 1961–1970/71
- fonds M 5–110, Le Lycée d'Olomouc rue Jiří de Poděbrady (Gymnázium Olomouc, tř. Jiřího z Poděbrad) 1970–1982
- fonds M 5–125, L'École primaire à neuf classes rue Jiří de Poděbrady (ZDŠ tř. Jiřího z Poděbrad), Olomouc 1963–1985
- fonds M 5–97, L'École primaire à neuf classes rue Hálkova (ZDŠ Hálkova ul.), Olomouc 1961–1989

Archives régionales de Prague, Archives de district de Nymburk (Lysá n. L.)
– fonds de l'Alliance française de Nymburk 1920–1926

Archives régionales de Třeboň, Archives de district de Písek (Písek)
– fonds de l'Alliance française de Písek 1919–1939

Archives régionales de Třeboň, Archives de district de České Budějovice (České Budějovice)
– fonds du Cercle français 1912–1950

Archives régionales de Zámorsk, Archives de district de Pardubice (Pardubice)
– fonds de l'Alliance française de Pardubice I, 1912–1938
– fonds de l'Alliance française de Pardubice II, 1999–2003
– fonds d'Okresní úřad Pardubice, spolková agenda. sign. Alliance française, carton 489 et 1105

Archives régionales de Zámorsk, Archives de district de Hradec Králové (Hradec Králové)
– fonds de l'Alliance française de Hradec Králové 1901–1951 (1968)

Archives régionales de Zámorsk, Archives de district de Jičín (Jičín)
– fonds de l'Alliance française de Jičín 1903–1951

Archives de la ville d'Ostrava (Ostrava)
– fonds de l'Alliance française de Moravská Ostrava 1921–1939

Archives de la ville de Brno (Brno)
– fonds M 120, Francouzské gymnásium Brno 1947–1953

Musée régional de Litomyšl (Litomyšl)
– fonds de l'Alliance française de Litomyšl 1919–1933

Archives françaises

Centre des archives diplomatiques de Nantes (CADN, Nantes)
– fonds de l'Ambassade de France à Prague 1918–1969 : sous-série 1918–1929 : cartons 24, 25, 26, 27; sous-série 1929–1939 : cartons 93, 96, 97, 98; sous-série 1945–1954 : cartons 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209
– fonds de l'Alliance française de Prague 1885–1950 : carton 1
– fonds de l'Institut français Ernest Denis à Prague 1920–1945 : cartons 5, 6
– fonds du Service culturel de l'Ambassade de France à Prague 1945–1990 : première série 1945–1951 : cartons 10, 17 ; deuxième série 1954–1965 : cartons 27, 35, 36, 37 ; troisième série 1966–1990 : cartons 69, 70, 72

Archives départementales de la Côte d'Or (Dijon)
– fonds du Lycée Carnot :

SM 17523 : Livre d'Entrée et de Sortie des élèves 1910–1922

SM 17524 : Livre d'Entrée et de Sortie des élèves oct. 1922- oct. 1930

SM 17525 : Livre d'Entrée et de Sortie des élèves du 16 oct. 1930 au 24 avril 1933

SM 17526 : Livre d'Entrée et de Sortie des élèves du 24 avril 1933 au 9 juin 1938

SM 17527 : Livre d'Entrée et de Sortie des élèves du 9 juin 1938 au 1er octobre 1940

SM 17529 : Livre de classe oct. 1917 à oct. 1922

SM 17530 : Livre de classe du 1.10.1922 au 15.7.1929

SM 17531 : Livre de classe 1934 – mai 1938

SM 17532 : Livre de classe oct. 1938 – mai 1943

SM 17543 : Distribution des Prix sous la présidence de M. Gaston Gérard, maire de Dijon, le mercredi 13 juillet 1921

Distribution des Prix sous la présidence de M. le proviseur du lycée le jeudi 13 juillet 1922

Distribution des Prix sous la présidence de M. Legras, doyen honoraire de la Faculté des Lettres de Dijon, Chevalier de la Légion d'honneur, le vendredi 13 juillet 1923

Distribution des Prix sous la présidence de M. Davy, doyen de la Faculté des Lettres de Dijon, le dimanche 13 juillet 1924

Distribution des Prix sous la présidence de M. Estaunié, Membre de l'Académie française, le dimanche 12 juillet 1925

SM 17544 : Distribution des Prix sous la présidence de M. Ferlet, Préfet de la Côte d'Or, le lundi 12 juillet 1926

Distribution des Prix sous la présidence de M. Lory, Président de l'Association des anciens élèves du lycée Carnot, le mercredi 13 juillet 1927

Distribution des Prix le vendredi 13 juillet 1928

Distribution des Prix sous la présidence de M. P. Lafargue, Préfet de la Côte d'Or, le samedi 13 juillet 1929

Distribution des Prix sous la présidence de M. Gaston Gérard, Membre du Gouvernement, le samedi 12 juillet 1930

Distribution des Prix le dimanche 12 juillet 1931

Distribution des Prix le mercredi 13 juillet 1932

Distribution des Prix le jeudi 13 juillet 1933

Distribution des Prix le jeudi 12 juillet 1934

Distribution des Prix le samedi 13 juillet 1935

SM 17545 : Distribution des Prix sous la présidence de M. Robert Jardillier, le maire de Dijon, le samedi 11 juillet 1936

Distribution des Prix sous la présidence de M. Jean Surchamps, préfet de la Côte d'Or, le mardi 13 juillet 1937

Distribution des Prix sous la présidence de Son Excellence M. Stéphane Osusky, ministre plénipotentiaire de la République Tchécoslovaque à Paris, Grand Officier de la Légion d'Honneur, le mercredi 13 juillet 1938

Distribution des Prix sous la présidence de M. le Docteur Robert Kuhn, professeur à l'École de Médecine, le jeudi 13 juillet 1939

SM 17546 : Résultats des Concours aux Grandes Écoles et des Examens du Baccalauréat 1912–1940

W 20141 : Examens et Concours, Concours aux Grandes Écoles 1941–1953, p. 1–44, Examens du Baccalauréat 1941–1953, p. 45

– fonds de la Faculté de Lettres de Dijon :

SM 17887 : Titres universitaires depuis 1909 et titres d'État depuis 1925 (Licence)-1939

SM 17889 : Brevet de langue française 1922–1929

SM 17890 : Diplôme d'études française 1913–1929

SM 17892 : Certificat d'études Supérieures 1923–1926

SM 17897 : Doctorat D.E.S. – Examens d'étrangers 1933–1942

W 20193 : Correspondance entre le Recteur de l'Académie de Dijon et le secrétariat de la Faculté

W 20194 : Voyages des professeurs
W 20195 : Étudiants hongrois, boursiers....

– fonds de la Faculté de Droit de Dijon :
SM 18632, SM 18633, SM 18634, SM 18635, SM 18636 : Dossiers d'étudiants (Listes d'immatriculations des étudiants, correspondance etc.)

– fonds du Rectorat :
SM 20588 : Étudiants étrangers, statistiques ... 1929–1938

Le Lycée Carnot de Dijon (Dijon)

– Convention de jumelage entre le Lycée Slave, avenue Georges de Podiebrad, Olomouc représenté par M. Látal, Président du Conseil de Coordination du Lycée Tchéco-Français d'Olomouc, et le Lycée Carnot, 16 boulevard Thiers, Dijon, représenté par Mme Albert, Proviseur.Dijon, le 22 octobre 1990

Le Lycée Daudet de Nîmes (Nîmes) :

– fonds du Lycée de Garçons / Lycée Daudet de Nîmes (Livres de classes)

Sources imprimées

Alliance française de Prostějov 1912–1932, Prostějov, 1932.

Alliance française de Brno au cours des années 1919–1924, Brno, 1925.

Československá statistika, sv. 17, řada II. (školství, sešit 4). Vysoké, střední a odborné školy v Republice československé ve školním roce 1921–22, Státní úřad statistický, Praha, 1924.

Liste des anciens élèves tchécoslovaques dans les lycées de France. Bibliothèque municipale de Dijon, L Br. V 6206.

Mitteilungen des Ministeriums für Schulwesen. Věstník ministerstva školství, I, 1942 ; II, 1943.

Věstník ministerstva školství a národní osvěty, I, 1918–1919 ; III, 1920–1921 ; IV, 1922 ; VI, 1924 ; VIII, 1926 ; IX, 1927 ; X, 1928 ; XI, 1929 ; XII, 1930 ; XIII, 1931 ; XIV, 1932 ; XV, 1933 ; XX, 1938 ; XXIII, 1941.

Věstník ministerstva školství, věd a umění, I, 1945 ; II, 1946 ; III, 1947 ; IV, 1948 ; V, 1949 ; VI, 1950 ; IX, 1953.

Věstník ministerstva školství a ministerstva kultury, XXI, 1965.

Věstník ministerstva školství a ministerstva kultury a informací, XXIV, 1968.

Věstník ministerstva školství a ministerstva kultury České socialistické republiky, XXV, 1969 ; XXVI, 1970 ; XXXV, 1979.

Věstník ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a ministerstva kultury České republiky, XLVII, 1991 ; XLIX, 1993 ; LII, 1996 ; LIII, 1997.

Statistická ročenka školství 1995/1996. Výkonové ukazatele. Praha, 1996.

Statistická ročenka školství 2000/2001. Výkonové ukazatele. Praha, 2001.

Statistická ročenka školství 2006/2007. Výkonové ukazatele. Praha, 2007.

Enquête

Enquête par questionnaire effectuée par l'auteur parmi 125 étudiants (dont 119 femmes et 6 hommes) de la philologie française de l'Université Palacký d'Olomouc, parmi 55 étudiants (dont 52 femmes et 3 hommes) de la philologie française de l'Université Masaryk de Brno et parmi 28 étudiants (dont 25 femmes et 3 hommes) de la philologie espagnole, italienne, portugaise et des études méditerranéennes de l'Université Masaryk de Brno. L'enquête portait sur les conditions d'apprentissage du français des étudiants avant l'entrée à la faculté, et sur les stéréotypes de la France, des Français et de la langue française. Le sondage à l'Université Palacký d'Olomouc a été effectué en septembre 2007 (parmi 82 étudiants) et en septembre 2008 (43 étudiants), à l'Université Masaryk de Brno en février et en avril 2010. La plupart de tous les étudiants questionnés (70 %) étaient en première année.

Bibliographie

Almanach Arcibiskupského gymnasia Praha-Bubeneč 1913–1950, Praha, 2003.

Almanach k 90. výročí založení gymnázia Pardubice 1910–2000, Pardubice, 2000.

Almanach k 125. výročí založení Gymnázia Jakuba Škody v Přerově 1870–1995, Přerov, 1995.

Almanach ke 110. výročí gymnázia Václava Hlavatého v Lounech, Ústí n. L., 2006.

Almanach k 190. výročí založení gymnázia Jaroslava Vrchlického v Klatovech, Klatovy, 2002.

Association «Centenaire du lycée Carnot» : Carnot le siècle. Le lycée Carnot de Dijon, 1893–1993, Éditions Sodecom Dijon, Dijon, 1993.

BERINGER, Antonín et all. : Školské a kulturní styky s cizinou. Rédigé par Antonín Prchlík. Par les soins du Ministère de l'Instruction publique, Státní nakladatelství v Praze, Praha, 1937.

BOROVIČKOVÁ, Adriena : Voskovec & Wachsmanni. Z rodinné kroniky a dopisů. Nakladatelství lidové noviny, Praha, 1996.

BRAUNSTEIN, Mathieu, et all. : Z historie Francouzského institutu v Praze, Francouzský institut, Praha, 1993.

Cahiers du Cefres n. 29, Francouzská inspirace pro společenské vědy v českých zemích, CEFRES, Praha, 2003.

Catalogue des ouvrages français traduits en tchèque, publié par l'Alliance française de Prague à l'occasion de l'Exposition Universelle de Paris en 1889 et comprenant les traductions déjà parues ou terminées en manuscrit seulement, à la fin de l'an 1888, Alliance française de Prague, Prague, 1889 - Přehled překladů z jazyka francouzského do češtiny. Vydán za příčinou světové výstavy pařížské roku 1889 péčí Alliance française v Praze. Obsahuje veškeré překlady uveřejněné aneb v rukopise ukončené do konce roku 1888. Alliance française v Praze, Praha, 1889.

CHALUPA, Jiří : Olomoucká univerzita v letech 1573–1860. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Philosophica, Philologica 85, Romanica Olomoucensia XIII, Olomouc, 2004, p. 11–19.

CHATEAUBRIAND, François-René de : Mémoires d'outre-tombe, T. 5. Dufour, Mulat et Boulanger, Paris, 1860.

CHAUBET, François : La politique culturelle française et la diplomatie de la langue. L'Alliance Française (1883–1940), L'Harmattan, Paris, 2006.

CHAUDENSON, Robert : Vers une autre idée et pour une autre politique de la langue française, Harmattan, Paris, 2006.

CINGER, František : Smějící se slzy aneb soukromý život Jana Wericha, Formát, Praha, 2004.

ČÍSAŘ, Čestmír : Člověk a politik. Kniha vzpomínek a úvah, ETC Publishing, Praha, 1998.

ČAPEK, Emanuel : Stav školství a reforma, Orbis, Praha, 1947.

ČENKOVA, Emanuel z : List mládeži (O stycích česko-francouzských). Časopis pokrokového studentstva, říjen 1909, année 13, n° 1, p. 3–4 (p. 2 censurée).

ČERNÝ, Jiří, HOLEŠ, Jan a kol. : Kdo je kdo v dějinách české lingvistiky, LIBRI, Praha, 2008.

ČERNÝ, Jiří : Univerzita Palackého a katedra romanistiky (1947–2004). Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Philosophica, Philologica 85, Romanica Olomoucensia XIII, Olomouc, 2004, p. 21–24.

ČERNÝ, Václav : Paměti I 1921–1938, Atlantis, Brno, 1994.

ČERNÝ, Václav : Paměti II 1938–1945. Křik Koruny české, Atlantis, Brno, 1992.

ČERNÝ, Václav : Paměti IV, Sixty-Eight Publishers, Toronto, 1983.

ČERNÝ, Václav : V zúženém prostoru. Publicistika z let 1957–1981, Mladá fronta, Praha, 1994.

ČUDOVÁ, Hana a kol. : Historická ročenka školství. Stručná ročenka školství v ČR 1953/54–1997/98, ÚIV, Praha, 1998.

DEREUMAUX, René-Maurice : L'Organisation Internationale de la Francophonie. L'institution internationale du XXIe siècle, L'Harmattan, Paris, 2008.

Disertace pražské university 1882–1953 I. (česká universita), UK, Praha, 1965, éditée par Marie Tulachová.

DROBNÁ, Helena : Annuaire se anciens boursiers tchèques en France (1936–1999), Eurom, 1999.

DUBOSCLARD, Alain : Histoire de la Fédération des Alliances Françaises aux États-Unis (1902–1997). L'Alliance au Coeur. L'Harmattan, Paris, 1998.

DUPRAY, Virginie, LACOMBE, René, POIVRE D'ARVOR, Olivier : Londres sur Seine. Une histoire de l'Institut français du Royaume-Uni (1910–1980). L'Harmattan, Paris, 1996.

220 let píseckého gymnázia 1778–1998, Písek, 1998.

ELLENBOGEN, Alice : Francophonie et indépendance culturelle. Des contradictions à résoudre, Harmattan, Paris, 2006.

FARANDJIS, Stélio : Philosophie de la Francophonie, L'Harmattan, Paris, 1999.

FELLER, Louis : La langue française en Bohême. Édité par l'auteur, s. d.

FOJTÍK, Pavel : Stoletá historie nymburského gymnázia s přihlédnutím k širším souvislostem českého středního školství (1903–2003), Nymburk, 2003.

FUMAROLI, Marc : Quand l'Europe parlait français, Librairie Générale Française, Paris, Éditions de Fallois, 2001.

GABLER, Vilém : Pamětní spis na oslavu pětadvacetiletého trvání městské vyšší dívčí školy, Praha, 1888, aux frais de la municipalité de Prague.

GODIN, André : Une passion roumaine. Histoire de l'Institut Français de Hautes Études en Roumanie (1924–1948). L'Harmattan, Paris, 1998.

GOLDBERGER, Louis : Une oeuvre française à Prague. Revue française de Prague, 1933, p. 256–273.

Guide des étrangers à Prague. Kronberger et Weber, Prague, 1836.

Gymnázium Josefa Kajetána Tyla v Hradci Králové. Almanach k 350. výročí založení, Hradec Králové, 1986.

HAGÈGE, Claude : Combat pour le français au nom de la diversité des langues et des cultures, Odile Jacob, Paris, 2006.

HANZÍK, Josef : Mezi francouzskými studenty. Časopis pokrokového studentstva, únor 1910, année 13, n° 5, p.102–105.

HENDRICH, Josef, ŠMOK, Mikuláš : Střední školství v Republice československé, ÚČČsP (Ústřední spolek československých profesorů), Praha, 1923.

HITSCHMANNOVÁ, Lotte : Réflexions d'une étudiante pragoise à Paris. Revue française de Prague, 1934, p. 42–47.

HITSCHMANNOVÁ, Lotte : Ce que j'aime, ce que je n'aime pas en France. Revue française de Prague, 1934, p. 251–260.

HIVERT, Franck : La Francophonie en 2005. Une réalité linguistique, institutionnelle, économique et culturelle. Jérôme Wannepain (eds.) : Colloque international České Budějovice 2005 – Francophonie et diversité linguistique, Opera Romanica 7, České Budějovice, 2005, p. 19–25.

HLADÍK, Václav : Dobyvatelé, Hejda a Tuček, Praha, 1910.

HLADÍK, Václav : O současné Francii. Listy z Paříže, studie, vzpomínky 1894–1907, J. Otto, Praha, 1908. Dédié à René Henry.

HLAVÁČEK, Antonín : Výroční zprávy středních škol 1820–1950. Soupis k fondu LA PNP v Praze, Praha, 1971.

HNILICA, Jiří et PETIT, Annie : Histoire des sections tchécoslovaque et tchèque au lycée Alphonse Daudet à Nîmes, Académie de Montpellier et la Ville de Nîmes, Montpellier, 2007.

HNILICA, Jiří : Francouzský institut v Praze 1920–1951. Mezi vzděláním a propagandou, Karolinum, Praha, 2009.

HOLEŠ, Jan : Doc. PhDr. Jindřich Hořínek, Csc. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis (AUPO), Facultas Philosophica, Philologica 85, Romanica Olomoucensia XIII, Olomouc, 2004, p. 37–40.

HOLEŠ, Jan : Typologie de l'espace francophone : comparaison d'approches. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis (AUPO), Facultas Philosophica, Philologica 87, Romanica Olomoucensia XV, Université Palacký, Olomouc, 2005, p. 85–91.

HORSKÁ, Pavla : Sladká Francie, NLN, Praha, 1996.

HORSKÁ, Pavla : Prague-Paris, Agence de Presse Orbis, Prague, 1990, traduit par Svatopluk Pačejka.

HRUŠKA, Jaroslav O. : Frančtina a němčina v našich osnovách. Věstník českých profesorů, 1913–1914, année 21, p. 77–82.

HRUŠKA, Jaroslav O. : Methodologie jazyka francouzského a německého, Unie, Praha, 1916.

HRUŠKA, Jaroslav O. : O vyučovacím úkole moderních jazyků na našich středních školách, Věstník českých profesorů, 1913–1914, année 21, p. 215–219.

Index k Věstníku ministerstva školství a národní osvěty za první desetiletí 1919–1928. Sestavil Dr. Jaroslav Povolný, Státní nakladatelství, Praha, 1929.

Index k Věstníku ministerstva školství a národní osvěty za druhé desetiletí 1929–1938. Sestavil Dr. Bohuslav Kratochvíl, Státní nakladatelství, Praha, 1939.

Institut français de Prague (Institut Ernest Denis). Règlement et Programme, semestre d'hiver 1922–23, Prague.

Institut français de Prague (Institut Ernest Denis). Règlement et Programme, semestre d'été 1923, Prague.

Institut français de Prague (Institut Ernest Denis). Règlement et Programme, semestre d'hiver 1924–25, Prague.

Institut français Ernest Denis. Stages techniques et voyages d'études organisés pendant l'été 1947 par la Section scientifique et technique, Prague, 1948.

JAMEK, Václav : Les grands Tchèques à Dijon. In Bulletin des Musées de Dijon, n°3, 1997, p. 71–73.

JELÍNEK, Hanuš : Zahučaly lesy, Fr. Borový, Praha, 1947.

Jičínské gymnázium 1624–1999. Almanach k 375. výročí založení, Jičín, 1999.

JÍRŮ, Jaroslav : Zpověď dítěte svého věku, Kruh, Hradec Králové, 1991.

JORDÁN, František (red.) : Dějiny University v Brně, UJEP, Brno, 1969.

Jubilejní almanach 100 let gymnázia v Plzni na Mikulášském náměstí, Plzeň, 2006.

KALISTA, Zdeněk : Charles Patin a jeho návštěva v Čechách let sedmdesátých XVII.v., ČČH 37, 1931, p. 354–361.

KAVKA, František, PETRÁŇ, Josef (red.) : Dějiny Univerzity Karlovy 1348–1990. III. 1802–1918, Karolinum, Praha, 1997.

KAVKA, František, PETRÁŇ, Josef (red.) : Dějiny Univerzity Karlovy 1348–1990. IV. 1918–1990, Karolinum, Praha, 1998.

KODET, Antonín : O studiu jazyka francouzského v Čechách a o výsledcích jeho v literatuře české až do konce roku 1885, Výroční zpráva c. k. české vyšší školy reálné v Pardubicích za šk. r. 1886, p. 3–39.

KOHOUT, J. : Un village français en Moravie au XVIIIe siècle. Revue française de Prague, 1925, p. 113–114.

KOPÁČ, Jaroslav : Dějiny české školy a pedagogiky v letech 1867–1914, UJEP, Brno, 1968.

KOPÁČ, Jaroslav : Dějiny školství a pedagogiky v Československu. Díl I. České a slovenské školství a pedagogika v letech 1918–1928, UJEP, Brno, 1971.

KOPECKÝ, Peter : Où en est la Slovaquie avec le français ? Jérôme Wannepain (eds.) : Colloque international České Budějovice 2005– Francophonie et diversité linguistique, Opera Romanica 7, České Budějovice, 2005, p. 26–33.

KRÁLÍKOVÁ, M.-NEČESANÝ, J.-SPĚVÁČEK, V. : Nástin vývoje všeobecného vzdělání v českých zemích, SPN, Praha, 1977.

KREJČÍ, František Václav : Konec století. Výbor z pamětí, Československý spisovatel, Praha, 1989.

KUBŮ, František : Dotek rokoka. K 250. výročí česko-bavorského soustátí pod francouzskou patronací, Dějiny a současnost, 6/1991, p. 29–35.

La langue française dans le monde 2010, Nathan, Paris, 2010.

La langue française en Bohême. Avant-propos du Catalogue des ouvrages français traduits en tchèque, Imprimé aux frais de l'Alliance française de Prague, Prague, 1889, S. P.

LENDEROVÁ, Milena : Čechy frankofilské : Alliance française v Čechách v letech 1886–1951 : příspěvek k dějinám česko-francouzských styků, České Budějovice, 1994 (PF), 215 p., habilitační práce.

LENDEROVÁ, Milena : Bonapartovy osudy v Čechách (Úvod do geneze napoleonské legendy). Scientific Papers of the University of Pardubice. Series C. Institute of Languages and Humanities 2, 1996, p. 77–88.

LENDEROVÁ, Milena : Cestování a „obraz druhého“. Obraz Čechů ve francouzských cestovních denících 19. století. Studie k sociálním dějinám 4, Kutná Hora – Praha – Opava 1999, p. 9–52.

LENDEROVÁ, Milena : Deux siècles de voyages ou la Bohême vue par les visiteurs français. Scientific Papers of the University of Pardubice. Series C, Institute of Languages and Humanities 4, 1998, p. 24–41.

LENDEROVÁ, Milena : Z Francie do srdce Evropy. Příspěvek k dějinám cestovních zpráv. Český časopis historický 99 (2001), n° 2, p. 253–278.

LENDEROVÁ, Milena, Východní Čechy a Francie. Sborník prací východočeských archivů 8, Státní oblastní archiv Zámorsk 1999, p. 148–173.

LENDEROVÁ, Milena, České frankofilství jako sociokulturní fenomén. Český časopis historický 94, 1996, p. 66–81.

LENDEROVÁ, Milena, Působení frankofilních spolků Alliance française v Jičíně a Turnově. Z Českého ráje a Podkrkonoší 5, 1992, p. 175–179.

LENDEROVÁ, Milena, Frankofilní spolek Alliance française a jeho působení na Moravě. XXII. mikulovské sympozium 1992, Brno 1993, p. 285–290.

LENDEROVÁ, Milena, Essor prodigieux des Alliances. Une histoire de l'Institut français a Prague, 2e partie, 1918 – 1938. Štěpánská 35, Institut français de Prague, Prague 1993, p. 9–10.

LENDEROVÁ, Milena, Le Démantelement des Alliances. Une histoire de l'Institut français a Prague, 3e partie, 1918 – 1938. Štěpánská 35, Institut français de Prague, Prague 1993, p. 9–10.

Lettres de Madame de Staël conservées en Bohême, publiées par Marie Ullrichová. Éditions de l'Académie tchécoslovaque des sciences, Prague 1960.

Lycée Carnot, Sodecom, Dijon, 1998, par Mme Albert, proviseur du lycée.

MACEK, Lukáš : La section tchèque du lycée Carnot (1920–2000) – Česká sekce Carnotova lycea, Maisoon de Bourgogne, Praha, 2001, traduit par Marie Kulíková.

MACEK, Lukáš : Les Tchèques au lycée Carnot de Dijon 1920–1997, rédigé lors du stage à la Cellule Affaires Européennes, octobre-novembre 1997.

MARÈS, Antoine : Několik zamyšlení nad francouzsko-českými vztahy. Mezinárodní politika 7/2000, p. 14–15.

MARÈS, Antoine : Francouzsko-československé vztahy v letech 1944–1948 nebo mnichovský syndrom. Soudobé dějiny 2–3/1999, p. 187–207.

MARÈS, Antoine : Opravdová láska k Francii. Francouzský institut v Praze, Dějiny a současnost, 2/2008, s. 30–32, traduit par Doubravka Olšáková.

Masarykova univerzita v Brně. Seznam přednášek ve studijním roce 1990–1991. Filozofická fakulta, Brno, 1990.

MAUR, Eduard : Les relations scientifiques franco-tchèques dans le domaine de l'histoire à la Faculté des lettres de l'université Charles (1950–1960). Cahiers du CEFRES, n° 29f, p. 33–59.

MÉRIMÉE, Prosper : Correspondance générale, établie et annotée par Maurice Parturier. Édouard Privat, Toulouse, 1953–1955. Tome 1. 1953. Tome 2. 1955.

MITTERRAND, François, HAVEL, Václav : Intellectuels en Europe. Paris-Prague. Les Cahiers de la Štěpánská, Institut français de Prague, Prague, 1994.

MONTENAY, Yves : La langue française face à la mondialisation, Les Belles lettres, Paris, 2005.

Návrh učebních osnov pro střední školy, Státní nakladatelství v Praze, 1933.

NOËL, Léon : La Tchécoslovaquie d'avant Munich, Institut d'études slaves et Publications de la Sorbonne, Paris, 1982.

NOIRANT, Françoise : Počátek nedorozumění : Francouzští komunističtí intelektuálové a mlčení okolo sovětizace Československa 1949–1950. Soudobé dějiny 3–4/2002, p. 551–569, traduit par Jaroslav Formánek.

PECHOVÁ-KRÁSNOHORSKÁ, Eliška : Z mého mládí. Vzpomínky životopisné, Vaněk a Votava, Praha, 1920.

PEŠEK, Ondřej (ed.) : La Francophonie sans frontières. Dix ans après. Table ronde internationale, novembre 2001, České Budějovice, 2002.

PEŠKA, Vladimír : La France dans la formation intellectuelle de Masaryk. In : PEŠKA Vladimír et MAREŠ Antoine : Thomas Garrigues Masaryk. Européen et Humaniste, Institut d'Études Slaves, Paris, 1991, p. 215–231.

PETKOV, Mila : Nouveaux visages de la francophonie dans les pays de l'Europe centrale et orientale. Le cas des filières francophones. Jérôme Wannepain (eds.) : Colloque international České Budějovice 2005– Francophonie et diversité linguistique, Opera Romanica 7, České Budějovice, 2005, p. 81–93.

PETRÁŇ, Josef : Nástin dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze do roku 1948, UK, Praha, 1983.

PETŘÍKOVÁ, Jarmila : Doc. PhDr. Vladimír Hořejší, Csc. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Philosophica, Philologica 85, Romanica Olomoucensia XIII, Olomouc, 2004, p. 33–36.

PFAFF, Ivan : Česká přínáležitost k Západu v letech 1815–1878. K historii českého evropanství mezi vídeňským a berlínským kongresem, Brno, 1996.

PISTORIUS, Georges : Destin de la culture française dans une démocratie populaire : la présence française en Tchécoslovaquie (1948–1956), Les Îles d'Or, Paris, 1957.

POZZI, Jean : Les Français à Prague. Revue française de Prague, 1922, p. 145–154.

POISSONIER, Ariane, SOURNIA, Gérard : Atlas mondial de la francophonie. Du culturel au politique. Préface de Ghassan Salamé. Édition Autrement, Paris, 2006.

POLIŠENSKÝ, Josef : Le „problème tchèque“ et la France de 1789 à 1848. Bilan historique-bibliographique. AUC – Philosophica et Historica, n° 3/1966, p. 75–94.

POSPÍŠILOVÁ, Anna : Alliance française a její působení u nás. Dějiny a současnost, č. 2/1967, p. 18–20.

Primum necessarium je vzdělání a mravnost. 130 let Slovanského gymnázia v Olomouci 1867–1997, 95 let od založení České reálky v Olomouci 1902–1951, Olomouc, 1997.

RAKOVÁ, Zuzana : Československé a české sekce na francouzských lyceích, Cizí jazyky, roč. 51, 2007–2008, č. 5, p. 164–165.

RAKOVÁ, Zuzana : Alliance française en Moravie et en Silésie dans l'entre-deux-guerres, Romanica Olomucensia vol. 20, Olomouc, 1/2008, p. 78–87.

RAKOVÁ, Zuzana : La section tchécoslovaque / tchèque du lycée Carnot de Dijon, Studia Romanistica vol. 9, num. 1, AFPUO, Ostrava, 2009, p. 131–139.

RAKOVÁ, Zuzana : Les sections lycéennes tchécoslovaques et tchèques en France 1920–2009, Romanica Olomucensia vol. 21, Olomouc, 2/2009, p.175–183.

RAKOVÁ, Zuzana : Les possibilités de l'enseignement francophone en République tchèque, La perspective interdisciplinaire des études françaises et francophones, Oficyna Wydawnicza LEKSEM, Lask 2009, p. 23–31.

REZNIKOW, Stéphane : Francophilie et identité tchèque (1848–1914), Honoré Champion, Paris, 2002.

REZNIKOW, Stéphane : Frankofilství a česká identita (1848–1914), Karolinum, Praha, 2008.

RŮŽKOVÁ, Jiřina, ŠKRABAL, Josef a kol. : Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005, I. díl, Český statistický úřad, Praha, 2006.

Sborník 1833–1983. Reálka-gymnázium, Rakovník, 1983.

SERVANT, Catherine, ŠETLÍK, Jiří, ŠLAJCHRT, Viktor, VRBA, Tomáš : Skrz naskrz. Les Tchèques et la France au cours des siècles. Gallery, Prague, 2002.

Seznam přednášek a pracovišť Univerzity Palackého v Olomouci ve studijním roce 1968–1969. Olomouc, 1969.

Seznam přednášek které se budou konati na Karlově universitě v Praze 1918–1922. Praha, s. d.

SCHONBERG, Michal : Rozhovory s Voskovcem, Brána, Praha, 2005.

SGO/2002...vzděláván budiž...135 let Slovanského gymnázia v Olomouci a 100 let od založení České reálky v Olomouci, Olomouc, 2002.

Slovanské gymnázium Olomouc. Lycée slave Olomouc, Olomouc, 1994.

SOUVENIR, A. : Český student v cizině. Studentský almanach, Svaz československého studentstva, Praha, 1906, p. 94–98.

SRB, Vladimír : 1000 let obyvatelstva českých zemí. Karolinum, Praha, 2004.

STLOUKAL, Karel : Z diplomatických styků mezi Francií a Čechami před Bílou horou, ČČH 32, 1926, p. 483–496.

120 let českého gymnázia v Kroměříži 1882–2002, Kroměříž, 2002.

125. výročí založení gymnázia Vysoké Mýto, Almanach gymnázia, Gymnázium Vysoké mýto, Vysoké mýto, 2004.

ŠAFRÁNEK, Jan : Školy české. Obraz jejich vývoje a osudů. I. sv. R. 862–1848, Matice česká, Praha, 1913.

ŠAFRÁNEK, Jan : Školy české. Obraz jejich vývoje a osudů. II. sv. R. 1848–1913, Matice česká, Praha, 1918.

ŠPÍŠEK, Ferdinand : Universitní lektori. Věstník českých profesorů (VČP), 1913–1914, année 21, p. 129–133.

ŠTĚPÁNSKÁ 35 : Une histoire de l'Institut français de Prague I-IV, Institut français de Prague, Prague, 1993.

TADRA, Ferdinand : Kulturní styky Čech s cizinou až do válek husitských, Královská česká společnost nauk, Praha, 1897.

TRNKA, Jaroslav (red.) : Československá oddělení na lyceích ve Francii. Les sections tchécoslovaques des lycées de France. Prague, 1931.

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Brně. Seznam přednášek ve studijním roce 1989–1990. Filozofická fakulta, Brno, 1989.

UVÍROVÁ, Jitka : Francouzská sekce katedry romanistiky. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Philosophica, Philologica 85, Romanica Olomoucensia XIII, Olomouc, 2004, p. 73–76.

UVÍROVÁ, Jitka : Prof. Dr. Josef Š. Kvapil. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Philosophica, Philologica 85, Romanica Olomoucensia XIII, Olomouc, 2004, p. 41–44.

UVÍROVÁ, Jitka : Prof. PhDr. Jiří Látal, Csc. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis, Facultas Philosophica, Philologica 85, Romanica Olomoucensia XIII, Olomouc, 2004, p. 45–48.

VELUIRE, Anne-Claire : Hanuš Jelínek (1878–1944), médiateur culturel entre la France et les pays tchèques, Université d'Avignon et des pays de Vaucluse, diplomová práce, 2003.

VOISINE-JECHOVA, Hana (dir.) : Images de la Bohême dans les lettres françaises. Réciprocité culturelle des Français, Tchèques et Slovaques, Presses de l'Université de Paris-Sorbonne, 2004.
 WANNEPAIN, Jérôme, PEŠEK, O., HECKLY, J. (eds.) : Francophonie et diversité linguistique, Conférence internationale, České Budějovice, 2005.

WOLTON, Dominique : Demain la francophonie, Flammarion, Paris, 2006.

Manuels de français :

APPELT, Vilém : První čítanka francouzská pro reálky a reálná gymnasia československá. Sestavil a slovníčkem opatřil Vilém Appelt, profesor na c. k. vyšší reálce české v Praze, Praha, 1877, vlastním nákladem.

APPELT, Vilém : Druhá čítanka francouzská čili vybrané čtení z předních spisovatelů francouzských věku XVII., XVIII. a XIX. Pro vyšší třídy reálce československých sestavil Vilém Appelt, profesor na c. k. české vyšší reálce v Praze, Praha, 1880, vlastním nákladem.

BEDNÁŘ, Tobiáš : Učebnice francouzské konverzace pro vyšší třídy škol středních a pro školy odborné, Praha, Alois Wiesner, 1913.

BERNÁŠEK, Antonín : Francouzská čítanka pro III. a IV. ročník, 3. vyd., 1929.

BERNÁŠEK, Antonín : Manuel phraséologique de correspondance commerciale, I., 1923.

BERNÁŠEK, Antonín : Učebnice francouzského jazyka, II. díl, 3. vyd., 1928.

BORNECQUE, Henri – BARTOŠEK, Julius – BERNARD, Joseph : Učebnice jazyka francouzského pro reálná, reformní reálná gymnasia a reálky chlapecké i dívčí, III., Profesorské nakladatelství, Praha, 1924.

BORNECQUE, Henri – BARTOŠEK, Julius – BERNARD, Joseph : Grammaire française pour les classes supérieures de tous les établissements d'enseignement secondaire tchécoslovaque, Prague, Édition et librairie des professeurs, 1927.

BORNECQUE, Henri, BARTOŠEK, Julius, BERNARD, Josef : Učebnice jazyka francouzského pro 5. třídu reálných gymnasií chlapeckých i dívčích, Profesorské nakladatelství a knihkupectví, Praha, 1930.

DUBSKÝ, Ota : Učebný text francouzské obchodní korespondence pro 3. ročník vyšší obchodní školy a abiturientské kursy, Praha, Unie, 1943.

DUBSKÝ, Ota : Učebný text francouzské obchodní korespondence pro 4. ročník vyšší obchodní školy a abiturientské kursy, Praha, Unie, 1943.

DUBSKÝ, Ota : Učebný text francouzské mluvnice pro třetí a čtvrtý ročník vyšších obchodních škol, Praha, Unie, 1943.

FISCHER, Jan Otokar (red.) : Anthologie z francouzské literatury pro 3. a 4. třídu gymnasií a vyšších hospodářských škol. Praha, Státní nakladatelství, 1950.

FÜRSTOVÁ, Eva, LIVEČKA, Emil : Textová cvičebnice francouzského jazyka pro posluchače oboru výchova a vzdělávání dospělých, SPN, Praha, 1981.

GABLER, Vilém : Čítanka francouzská pro vyšší dívčí školy, Prague, Kober, 1ère édition en 1864.

HANTICH, Henri : Correspondance commerciale franco-tchèque avec vocabulaire phraséologique, Prague, Académie de commerce, 1902.

HANTICH, Henri : Konverzační učebnice jazyka francouzského, Prague, Topič, 1899.

HANTICH, Jindřich : Praktická mluvnice francouzská pro školy střední a pro potřebu soukromou, Hejda a Tuček, Praha, 1911.

HANTICH, Henri : Učebnice jazyka francouzského, Prague, Topič, 1897.

HERZER, Jan : Učebná kniha jazyka francouzského, kterou pro školy české sestavil Jan Herzer. Díl 1., 3. vyd. Slovníček francouzsko-český a česko-francouzský. Praha, A. Storch, Syn 1889.

HERZER, Jan : Cvičebná kniha ku překládání na jazyk francouzský, 1886.

JANEŠOVÁ, Jarmila : Praktický kurs francouzské korektivní výslovnosti pro experty, Praha, Státní pedagogické nakladatelství, 1982.

JELENOVÁ, Antonie : Rozmluvy francouzské pro měšťanské školy dívčí, Praha, Fr. A. Urbánek, 1883.

KRIPNER, Viktor et all. : Příručka francouzské konverzace : Učební text pro jaz. školy a kursy při hosp. školách. Lekce 11–14. Praha, Ústav odb. školství, 1959.

KUBÍN, Josef Štefan : Morceaux choisis de prose française. Výbor francouzské prosy : Pro střední školy české s poznámkami a slovníčkem, Telč, Emil Šolc, 1901.

POVER, František et VOJTÍŠEK, František : Grammaire française à l'usage de l'enseignement secondaire tchèque, Unie, Prague, 1915.

POVER, František et VOJTÍŠEK, František : Lectures choisies à l'usage de l'enseignement secondaire tchèque, Prague, 1ère édition en 1905, 7ème édition en 1920.

POVER, František, VOJTÍŠEK, František : Učebnice jazyka francouzského. 3 volumes, Prague, Unie, 1ère édition en 1910, 8ème édition en 1922.

RICARD, Anselm : Čítanka francouzská pro nižší školy. Poznámkami opatřil Fr. Šubrt, 1890.

ROCHER-SKÁLA, Karel : Učebnice staré franštiny jako uvedení do historického studia jazyků vůbec, Praha, 1946, vlastním nákladem.

ŠKODA, Jakub : Grammatika francouzská, Urbánek, Praha, 1874.

ŠKODA, Jakub : Francouzská cvičebná kniha I., 1874.

ŠŤASTNÁ, Anna : Testy k francouzské cvičebnici pro školy měšťanské. I, pro třetí ročník, Praha, Československá grafická Unie, 1936.

ŠUBRT, František et PAULUS, Vojtěch : Chrestomathie française à l' usage des classes supérieures des écoles secondaires bohêmes, G. Neugebauer, Prague, 1905.

ŠUBRT, František : Učebnice a čítanka francouzská. Díl 3., Praha, G. Neugebauer, 1892.

TENORA, Bohuš, ŠESTÁK, Antonín : Výbor z francouzské literatury pro čl. střední školy : Pro VII. a VIII. třídu reálných gymnasií, VI., VII. a VIII. třídu reformních reálných gymnasií a VI. a VII. třídu reálek. Brno, A. Píša, 1932.

TENORA, Bohuš, ŠESTÁK, Antonín : Výbor z francouzské literatury pro střední školy : Pro VII. a VIII. třídu reálných gymnasií, VI., VII. a VIII. třídu reformních reálných gymnasií a VI. a VII. třídu reálek. Praha, Československá grafická Unie, 1938.

Sitographie

<http://aplikace.msmt.cz/PDF/JT010NPvyukyCJnaNET.pdf>, 28. 3. 2009.

www.bilekarpaty.cz/bbk/c303/pages/obce.htm, 9.11.2008.

<http://www.carnot.info>, 3. 3. 2009.

[http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/t/9200404384/\\$File/13n106cd1.pdf](http://www.czso.cz/csu/2004edicniplan.nsf/t/9200404384/$File/13n106cd1.pdf), 26.4. 2009.

http://www.diplomatie.gouv.fr/fr/ministere_817/archives-patrimoine_3512/fonds-collections_5143/archives-affaires-etrangeres_11591/administration-centrale_11601/affaires-culturelles-scientifiques-techniques_11613/rerelations-culturelles-scientifiques-techniques_29029.html, 7.3.2009.

www.france.cz, 21.11.2008.

<http://www.france.sk/kurzy>, 6. 3. 2009.

<http://www.gallica.cz>, 8.2.2010.

<http://www.gateof.eu/?page=10001&lang=1>, 3. 3. 2009.

<http://kcjl.modry.cz/studenti/slovník/Budovicova%20Viera.doc>, 6.3.2009

<http://www.listy.cz/archiv.php?cislo=062&clanek=020618>, 6.3.2009.

www.lyceecarnot.tk, 10.11.2008.

http://www.msmt.cz/uploads/soubory/zakladni/SP_UP_2008_09_web.doc, 28. 3. 2009

<http://www.naseskola.cz/skola/koncepce/09cur.htm>, 28. 3. 2009.

<http://www.phil.muni.cz/rom/erb/Inovak65-opraveno.doc>, 2. 4. 2009.

<http://www.phil.muni.cz/rom/studenti/seidl-cejc.doc>, 10.3.2009.

www.pvh.ff.cuni.cz/exkurze07/referaty/cadova_dijonske_lyceum.pdf, 9.11.2008.

<http://www.rvp.cz/soubor/01408.pdf>, 28.3.2009.

<http://suf.hautetfort.com/>, 8.2.2010.

<http://www.uiv.cz/soubor/3658>, 8. 10. 2009.

www.volny.cz/carnot/Historie.htm, 9. 11. 2008.

Périodiques

Annuaire de l'Association des anciens élèves du lycée Carnot de Dijon 1950–2006.

Bulletin de l'Alliance française de Paris n° 5, 1889.

Côte d'Or Magazine, n° 71, janvier- février 2006.

Côte d'Or, du 5 mars 1999, du 1er juillet 1999, du 1er octobre 2004

Časopis pokrokového studentstva, octobre 1909, année 13, n°1, février 1910, année 13, n° 5.

Český časopis historický (ČČH), 1926, 1931, 1996, 2001.

Dějiny a současnost, 2/1967, 6/1991, 2/2008.

Le Bien public, du 22 mars 1999, du 21 février 2006.

Les Dépêches, du 26 décembre 1990.

Le Monde, du 21 février 2008.

La Revue française de Prague, Prague, 1922–1938, „La Vie des Alliances“.

Mezinárodní politika 7/2000.

Soudobé dějiny 2-3/1999, 3-4/2002.

Štěpánská 35, La Nouvelle Revue française de Prague, Prague, n° 1-4/1993, n° 4-6/1995, n° 1-3, 4-6, 9-12/1996, n° 1-3, 9-12/1997, n° 1-3, 4-6, 9-12/1998, n° 1-3, 4-6, 9-12/1999, n° 1-3, 4-6, 9-12/2000.

Učitel'ské noviny (Journal des instituteurs), n° 19 du 13 mai 1953, n° 33-34 du 26 août 1953, n° 36 du 6 septembre 1956.

Věstník českých profesorů (VČP, Journal des professeurs tchèques), 1913–1914, année 21.

